

Vergaderjaar 2006–2007

28 165

Deelnemingenbeleid Rijksoverheid

Nr. 54

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 oktober 2006

Op vrijdag 22 september 2006 heeft de Staat der Nederlanden haar resterende belang van ca 8% in KPN N.V. (KPN) verkocht voor ca € 1,6 mld. Met deze verkoop wordt een periode van 17 jaar afgesloten waarin de Staat aandeelhouder is geweest van KPN. Conform artikel 34 lid 8 van de Comptabiliteitswet bericht ik u hierbij over deze verkoop en, gelet op het feit dat dit de laatste verkoop is, ga ik eerst nader in op de achtergrond van het aandeelhouderschap in KPN.

Achtergrond

Tot 1989 valt het «Staatsbedrijf der PTT» onder de directe verantwoordelijkheid van de Minister van Verkeer en Waterstaat. In 1989 wordt dit bedrijf verzelfstandigd en omgevormd tot een privaatrechtelijke onderneming onder de naam Koninklijke PTT Nederland N.V., waarbij de Staat enig aandeelhouder wordt. Hiermee gaat de eigendom van het vaste telefoonnetwerk en het postnetwerk van rechtswege over van de Staat op de vennootschap en zijn dochtermaatschappijen. Deze verzelfstandiging wordt in 1994 gevolgd door een beursgang waarbij de Nederlandse Staat 30% van zijn aandelen verkoopt. Een volgende tranche wordt verkocht in 1995. Door de verkoop van 25% van het uitstaande kapitaal in dat jaar heeft de Staat niet langer een meerderheidsbelang in KPN. Gedurende de jaren die volgen (1995 tot 2001) heeft de Staat doelbewust niet deelgenomen aan emissies, waardoor het relatieve belang reduceert. In 1998 worden de postactiviteiten van KPN juridisch afgesplitst naar de TNT Post Groep N.V. (TPG) en daarmee neemt TPG de uitvoering van de postconcessie van KPN over.

Het jaar 2001 is mede door het leeglopen van de «ICT»-bubbel en vanwege de schuldenproblematiek een zeer moeilijk jaar voor KPN waarin ondermeer een bestuurswisseling plaatsvindt en een emissie van 5 miljard euro wordt aangekondigd. De Staat neemt pro rata parte deel aan deze emissie.

In oktober 2003 heb ik u geïnformeerd over de terugtrekking van de Staat in KPN (29 200 IX-B, nr. 5). Daarbij heb ik gerefereerd aan het overleg in 2001 dat ik met u heb gevoerd in het kader van de wijziging van de Machtigingswet KPN (27 604, nr. 1 e.v.). In dit overleg is gesproken over de achtergrond en uitwerking van volledige terugtrekking van de Staat uit KPN. Het tempo van terugtrekking werd daarbij afhankelijk gesteld van de marktomstandigheden.

In de volgende jaren is in een viertal verkooptransacties het belang geheel afgebouwd. De eerste transactie vond plaats in 2003. In deze transactie heeft de Staat via een aandelenverkoop het belang tot 19% teruggebracht. Vervolgens is begin 2005 het aandelenbelang gereduceerd tot 14% en begin 2006 tot ca 8%. Tenslotte is het belang definitief afgestoten door de transactie van september jl.

Verloop proces

In december 2005 had de Staat haar belang in de aandelen KPN afgebouwd tot ca 8% en op 10 juni 2006 liep de «lock up»-periode af. Dat betekende dat de Staat de handen weer vrij had om aandelen te verkopen als de marktomstandigheden hiervoor goed waren. In de periode net nadat de lock up afliep was de markt volatiel als gevolg van de stijgende inflatie in USA. De koers van het aandeel KPN stond, in lijn met rest van de markt, onder druk. Vanaf begin augustus 2006 kwam aan de periode van daling een einde en werd een stijging ingezet. Mede als gevolg van de goede 2e kwartaalcijfers heeft het aandeel een stijging meegemaakt van € 8,50 begin augustus tot boven € 10,00 eind september. Daarmee hoorde KPN tot een van de beter presterende aandelen en daarmee interessant voor investeerders.

Op woensdag 21 september jl. is besloten het resterende belang te verkopen. Het verkooptraject is, net als voorafgaande keren, vormgegeven via een veiling. Deze vond plaats op donderdagavond 22 september en is gecombineerd met een aandeleninkoop van KPN waarbij KPN de helft van het belang dat de Staat verkocht heeft gekocht. Op basis van de biedingen die door een aantal banken zijn uitgebracht heeft de Staat besloten het aandelenpakket van 86 miljoen aandelen te verkopen aan Goldman Sachs en CitiGroup gezamenlijk. Daarnaast heeft de Staat 80 miljoen aandelen aan KPN verkocht tegen dezelfde garantieprijs als de banken. De aandelen die KPN heeft ingekocht zullen door de onderneming ingetrokken worden. Totale opbrengst van de verkoop bedraagt € 1,6 miljard.

Aanwending van de opbrengst

De verkoopopbrengst van KPN zal, na aftrek van gemaakte verkoopkosten, dienen ter aflossing van de staatsschuld. Conform de FES-wet zal de optredende rentevrijval – minus te derven geraamde dividenden – dienen ter voeding van het FES. Verkoop zal overigens niet leiden tot extra ruimte in het FES, aangezien de opbrengst dient ter invulling van de reeds bij Miljoenennota 2006 geraamde taakstelling verkoop staatsdeelnemingen.

De Minister van Financiën,
G. Zalm